

ΘΥΕΛΛΑ ΚΑΙ ΟΡΜΗ

Μεσ' στή νύχτα

“Ένα καλοκαιριάτικο δημοφο βράδυ τοῦ 1810, ὁ βιβλιοπώλης τῆς μικρῆς πόλης Τσιβικάου στή Σαξωνία εἶδε νά μπαινεῖ τρεχάτος στό μαγαζί ὁ μικρός του γιός. Ἡ μητέρα ἦταν λίγο ἀδιάθετη καί παράγγελε νά μὴν ἀργήσει νά γυρίσει ὁ ἄντρας τῆς στό σπίτι. Κρίμα! Κι' ἀπόψε ἔλεγε νά μείνει νυχτέρι γιὰ νά προχωρήσει λίγο τὰ ποιήματα τοῦ Σέλλεϋ πού ἐτοίμαζε τὴν ἔκδοσή τους

στά γερμανικά. Καθὼς πηγαινάν στό δρόμο ξαφνικά ὁ μικρός, ἀκούοντας ἤχο κλαρίνου, ἀφήνει τὸ χέρι τοῦ πατέρα του καί σάν ἀστραπὴ στρίβει στό στενάκι γιὰ ν' ἀκούσει ἀπὸ πῶς κοντὰ μιά παρέα νεαρῶν πού τραγουδοῦν ἕνα γερμανικὸ μάρς. Ἐτοιμάζεται νά τοὺς πάρει ἀπὸ κοντὰ, μὰ

ἐκείνη τὴν ὥρα ἡ ψυχοκόρη τους πού γύριζε ἀπὸ τὸ φαρμακεῖο βλέποντας τὸ μικρὸ νά χαζεύει, τὸν πιάνει ἀπὸ τὸ μπράτσο: «Ὁ καινούργιος ἀδελφοῦλης σου ἦρθε καί σέ περιμένει, τοῦ λέει, πού εἶναι ὁ πατέρας σου;» Κι' ἀλήθεια, δταν φτάνουν στό σπίτι, μέσα στή κούνια του κλαψουρίζει τὸ πέμπτο μωρὸ τῆς οἰκογένειας.

Τώρα πιά ἡ ὥρα ἔχει περάσει, τὰ παιδιά κοιμηθήκανε ἡ μητέρα κουρασμένη κι' εὐτυχισμένη ἔξεκουράζεται στό κρεβάτι τῆς. Κι' ὁ πατέρας ἔξαγρυπνάει. Κυττάζει στοργικά τὴ γυναίκα του, τὸ νεογέννητο πού τώρα κοιμάται ἤσυχο. Εἶχαν πεῖ ἀπὸ καιρὸ πὼς ἂν ἦταν ἀγόρι, θὰ τὸ ἔβγαζαν Ρόμπερτ. Ὅπως γίνεται πάντα

σὲ τέτοιες στιγμές, θυμάται τώρα κι' ἐκεῖνος τὰ παιδικὰ του χρόνια τ' ἀξέχαστα πού πέρασε στό χαριτωμένο προσβυτέριο, τὸ πνιγμένο μεσ' τὴν πρασινάδα, θυμάται τ' ἀδέλφια του καί τὸν πατέρα του, τὸν πάστορα Σούμαν, τὸν καλόκαρδο ἀλλὰ καί στό ἔπακρο αὐτηρῶ. Ἄκουμπάει στό μισάνοιχτο παράθυρο γιὰ νά χαρεῖ λίγο τὴν ἄμορφη τῆς νύχτας. Εἶναι μιά ἀπὸ κείνες τίς τόσο γλυκειές καί τόσο λαγαρές, φωτεινές σχεδὸν νύχτες, πού δύσκολα θὰ πῖστευε κανεὶς ὅτι ὀχι καί τόσο μακριὰ ἀπὸ κεῖ βρίσκεται ἡ ἀρχὴ τῆς στέππας.

Κλάρα Βικ

Ρόμπερτ Σούμαν

“Ἀνθρώποι γυρίζουνάκόμα στούς δρόμους, δὲ θέλουν τέτοιες ὄρες νά τις χαραμίσουν στὸν ὕπνο. Ὡς καί ὁ ἀντικρυνὸς καθηγητής, ὁ τόσο μετρημένος πού λεπτό ποτὲ δὲν

κλέβει ἀπὸ τὴ μελέτη του καί κοντεύει νά γίνει ἕνα μὲ τὰ βιβλία του, στέκει τώρα τόσο ἀργὰ ἐμπρὸς στό ἀνοιχτὸ του παράθυρο, ξελογιασμένος ἀπὸ τὴν ἔξαισια τὴν ὥρα. Ὁ πατέρας στέλνει ἀνυπόμονα κι' ἀνήσυχτα τίς σκέψεις του εἰκοσι χρόνια ἐμπρὸς καί ἀνολογίζεται τί θὰ ἔχουν γίνει καί πού θὰ εἶναι τότε τὰ παιδιά του, καί πῶς ἀπ' ὅλα τὸ νεοφερμένο μικρό. Ἄνασαινεῖ τὸ μυρωμένο ἀεράκι, ἡ χλιαρὴ ἀτμόσφαιρα τὸν τυλίγει καί τὸν τὼνάει, ἀκούει τὸ μακρινὸ κύλισμα τοῦ ποταμοῦ, τὸ μάτι του χαίρεται τὸ θαμπὸ φῶς τῆς πλατείας κάτω μὲ τίς φιλλῶρες καί τίς σκιές πού περνοῦν καί χάνονται. Κι' οὔτε μπορεῖ νά φανταστεῖ πὼς αὐτὸ τὸ μωρὸ πού ἦρθε ἀπόψε στό

σπίτι του, θά έρθει μιά ήμέρα πού, δλα αυτά τά θαύματα, τή νύχτα, τώ φώς και τις σκιές, τά νερά και τά άρώματα, τώ μυστήριο πού πλαγιέται πάνω στη γή και τις ψυχές τών κατοίκων της, θά τά κάνει δλα ήχους, μελωδίες καρδιακές, νοσταλγικά τραγούδια, λυρικά ξεσπάσματα και θά τά χαρίσει, δώρο εδαιμονίας σέ δλους τούς ανθρώπους, μά πώ πολύ στόν Ιδιο του τόν έαυτό. Και πώς δταν ό νοός του και ή καρδιά του πατήσουν στό ψηλότερο σκαλί τής μακαριότητας, άπότομα θά πέσει ό άμοιρος στό πώ φρικτό σκοτάδι τής ψυχής!

Ή ζωή στό σπίτι, όσο τά παιδιά είναι μικρά, κυλάει ήσυχα και μονότονα. Ό πατέρας, πνεύμα καλλιερημένο και έκδότης έφημερίδας, περνάει τις περισσότερες ώρες του στη μελέτη, βοηθάει τή γυναίκα του, δταν μπορεί, και φροντίζει τις σπουδές τών παιδιών. Άλλά τά χρόνια περνούν και κανένα τους δέ δείχνει ένα τάλαντο, μιά οποιαδήποτε καλλιτεχνική ή φιλογική κλίση. Αυτό μόνο στενοχωρεί τόν πατέρα και είναι στιγμές πού άμφιβάλλει γιά τώ μέλλον τους.

Ή μητέρα, άν και κόρη γιατρού, δέ συμμερίζεται και τόσο τήν άγάπη τού πατέρα γιά τά γράμματα και τις τέχνες. Είναι γυναίκα ρωμαντική, όπερευαίσθητη, κάπως χαϊδεμένη από τόν άνδρα της και τά παιδιά της άκόμα. Τά νευρικά της ξεσπάσματα και μερικές σκηνοϋλες, κάθε φορά πού τά πράγματα δέν γίνονται σύμφωνα με τις έπιθυμίες της, θά τά θυμονύτα τά παιδιά άκόμα και μεγάλα. Ωστόσο στις δύσκολες στιγμές ξεύρει, σάν στοργική μητέρα πού είναι, νά κυριαρχείται και νά θυσιάζεται.

Τώ πρώτο σημαντικό περιστατικό στη ζωή τού Ρόμπερτ είναι πού πήγε στό σχολείο. Οι δάσκαλοι του δέν τόν παινεύουν πολύ, τόν άγαπούν μόνο γιατί είναι καλό και χαδιάρικο παιδάκι. Τά μαθήματα δέν τόν ένθουσιάζουν τόσο, όσο ή τάξη πού τήν βλέπει πρώτη φορά. Όνειροπολεί κυττάζοντας τά παράθυρα με τώ άγωνιστό γι' αυτόν σχήμα, τις φαβορίδες τού δασκάλου και έπειτα, έξω από τώ παράθυρο, τώ χιόνι πού χορεύει ανάλαφρα σέ χίλιους σχηματισμούς, τά κλαριά τής καστανιάς πού ξύνουν τώ τζάμι, τόν ήλιο πού χρυσώνει γιά μιά στιγμή δλη τήν τάξη. Μ' δλα αυτά πώς νά συγκεντρωθεί;

Τώ δεύτερο χρόνο, ό Ρόμπερτ άποχτάει και δεύτερο δάσκαλο. Είναι ό όργανίστας τής έκκλησίας πού τόν παρακάλεσε ό πατέρας νά μάθει στό μικρό πιάνο. Δέν είναι περίφημος μου-

σικός, ούτε ό Ιβανικός δάσκαλος, τώ ξεύρει και ό Ιδιος. Άλλά κι' αυτή τή φορά, όπως πάντα, τώ παιδί πού τώ έμπιστεύονται δέν είναι εύτυχώς κανένα τάλαντο κι' έτσι οι γονείς του δέ θά έχουν και πολλές άπαιτήσεις από τώ δάσκαλο.

Ό μικρός μελετάει τώ πιάνο του με προσοχή και έπιμέλεια όπως και τά μαθήματα στό σχολείο, αλλά χωρίς ένθουσιασμό. Βλέπει πολλές φορές τις σκάλες του, τά λίγα κομματάκια πού άποτελούν τώ ρεπερτόριο τού δασκάλου του χωρίς νά νιώθει καμμία χαρά, όπως δταν διαβάζει τις Ιστορίες στό βιβλίο πού τού έφερε ό πατέρας ή δταν βρίσκει στο μάγαζι και διαβάζει τούς τίτλους τών πολόχρωμων βιβλίων.

Όνειροπόληση

Τά χρόνια περνούν, ό Ροβέρτος μεγαλώνει κοντά στ' άδελφια του κι' δταν κοντεύει στά έννια του χρόνια δέ μπορεί νά ξεύρει ότι σέ κάποια κοντινή πολιτεία γεννιέται τώ κοριτσάκι πού έμελλε νά γίνει ή εύαισθητη, ή όπερήφανη, ή δυνατή γυναίκα πού τού φώτισε τώ δρόμο κι' ένθυσισε γι' αυτόν τήν τέχνη της.

Γιά τήν ώρα, τώ πώ σπουδαίο περιστατικό τής ζωής του είναι τώ ταξίδι με τόν πατέρα και τήν μητέρα στό Κάρλομπαντ. Ένα μεγάλο πιάνο με ούρά βρίσκεται έπάνω στη σκηνή τής πλούσιας αίθουσας πού είναι κατάφωτη και στολισμένη με γιρλάντες όπως στολισμένες είναι όλες οι κυρίες εκεί μέσα. Μεγάλη συγκίνηση γι' αυτό πού περιμένουν και συγκρατημένη διέγερση είναι διάχυτη παντού, αλλά με μιάς δλοι σωπαίνουν και στηλώνουν τά μάτια στη σκηνή. «Ό Μόσλες! τού ψιθυρίζει ό πατέρας, ό μεγαλύτερος πιατίστας τής Γερμανίας!» Ό μικρός με τις πρώτες νότες άναστατώνεται κι' ούτε μπορεί νά καταλάβει τι είναι αυτό πού νιώθει άφοδ' ως τώρα τίποτα δέ τού έλεγε τώ πιάνο. Άλλά αυτό τώ παίξιμο, αυτή ή γλώσσα κι' αυτή ή φλόγα, είναι κάτι καινούργιο. Δέν ξεύρει τώ παιδί πώς νά τώ εξηγήσει και σφίγγει στά χέρια του τώ πρόγραμμα τής συνουσίας πού θά τώ φυλάξει ως τόν θάνατό του.

Άπό κεινη τή βραδιά είναι σάν νά ξαναγεννιέται. Άρχίζει ν' άγαπάει τώ πιάνο του γιατί καταλαβαίνει τώρα πιά τί εύτυχία μπορεί νά τώ χαρίσει. Είναι ένα άπλο και συνειθισμένο παιδί, τρισευχισμένο, χωρίς θυμούς και χωρίς έσωτερικές άναταραχές. Όλα γύρω του χαμογελουν γιατί έτσι θέλει νά τά βλέπει. Τώ κάθε τι είναι γι' αυτόν πηγή χαράς αλλά τώρα, πάνω άπ' δλα, ή χαρά τής δημιουργίας κρυφο-

σκάζει μέσα του. Είναι μικρός πολύ και δεν ξεούρει ακόμα τι είναι ή μουσική. Ωστόσο, σκυμμένος ὠρες πάνω στα άσπρὸμαυρα κόκκαλα που νομίζει ότι τώρα τὰ πρωτοβλέπει, πολεμάει όλες του τις χαρές, γιατί ὕπνες δὲν ἔχει, νὰ τις τραγουδήσει. Γράφει τὴ «Χαρούμενη ἡμέρα ἑνὸς μαθητῆ», μελωδίες ἀδέξιας καὶ ἀσήμαντες, μὰ ὀλόδροσες ὡς τὰ δικά του νιάτα. Καὶ πάντα ἀπὸ πάνω του τὸ μάτι τοῦ πατέρα ζητάει νὰ βάλει φρένο στὰ πρώϊμα ξεσπάσματα καὶ σπρώχνει τὸ παιδί στὴν ταχική μελέτη.

Μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου καὶ μὲ τὸ λέγε —λέγε, καταφέρνει ὁ Φρειδερίκος Σούμαν, σίγουρος πιά γιὰ τὸ χάρισμα τοῦ τελευταίου του γιου, ν' ἀλλάζει τὴν γνώμη τῆς γυναίκας του πού δὲν πολυῆλεγε τὴ μουσικὴ καὶ νὰ σκεφθοῦν πιά γιὰ τὴ σοβαρὴ μουσικὴ κατάρτιση τοῦ παιδιοῦ. Ὁ πατέρας γράφει στὸν Κάρλ - Μαρία Βέμπερ καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ δεχτεῖ τὰ φωτίζει τὸ μικρὸ του στὸ δρόμο τῆς ἁρμονίας. Ἄλλη μιὰ πηγὴ χαρᾶς γιὰ τὸν Ρόμπερτ, βλέπει ἀπὸ τώρα τὸν ἑαυτὸ του μεγάλου μουσικοῦ μέσα σ' ἔνδοξη καὶ λαμπρὴ συντροφία. Περνοῦν οἱ ἡμέρες καὶ οἱ ἐβδομάδες ἀλλὰ γιὰ τὸ παιδί δὲν περνοῦν καθόλου, βράζει στὴν ἀνυπομονησία, κι' ἐπὶ τέλος ἔρχεται ἡ πολυπόθητη καλόβολη ἀπάντηση. Ποιὸς ξεούρει ὁμως, ποιὸ καπριτσιο τῆς μοίρας, μπορεῖ ἡ ἀρρώστεια τοῦ λυρικοῦ δραματοουργοῦ, δὲν ἄφησε τὸ ὄνειρο αὐτὸ τοῦ ἀγοριοῦ νὰ γίνεαι ἀλήθεια.

Τώρα πιά ὁ Ρόμπερτ εἶναι ἐφηβος, μαθητῆς γυμνασίου καὶ μέσα του ἀρχίζει νὰ γενιέται ἕνα καινούργιο πλάσμα, παράξενο καὶ ἀνήσυχο. Τραβιέται ἀπὸ τοὺς φίλους του καὶ μένει ὠρες ἀμίλητος. Τὸ ἀνοιχτόκαρδο καὶ ἀφέλεστατο παιδί ζητάει τώρα μοναχικούς περιπάτους καὶ θέλει νὰ φαντάζεται παράξενα θλιβερά τοπεία, ὁ νοῦς του πλάθει κόσμους γεμάτους μυστήριο καὶ πόνο. Οἱ αὐτοσχεδιασμοὶ του στὸ πιάνο δὲν εἶναι πιά ἀνάλαφα καὶ γελαστὰ παιχνιδίσματα μὰ τραγούδια γεμάτα βαρεῖα μελαγχολία καὶ λυγμούς. Καὶ ὄση δύναμη καὶ φούρια ἔβραζε ἄλλοτε στὰ παιχνίδια, ἄλλη τόση βάζει τώρα στὴν ἀναζήτηση τοῦ πόνου.

Ψάχνει νὰ βρεῖ στὴν ποίηση ἔργα πού νὰ καθρεφτίζουν τὴ λύπη καὶ τὴν ἀγωνία τῆς δικῆς του. Διαβάζει ποιήματα τοῦ Μπάυρον καὶ ἐμπρεασμένους πιστεύει πὸς εἶναι κι' ὁ ἴδιος ἕνα πλάσμα ἀμαρτωλὸ καὶ κολασμένο. Διαβάζει Σίλλερ, Γκαίτε, Γιούγκ, Ζαϊέτηρ καὶ τὰ ποιήματά τους γυμνίζουν τὴν ψυχὴ του πότε μὲ ἀνείπωτη χαρὰ καὶ πότε μὲ ἀπόγνωση.

Μὲ τέτοιο ἀνάκατεμα ἀνάλαφρης χαρᾶς καὶ

πόνου ἀκαθόριστου, γιατί εἶναι μόλις δεκαπέντε χρόνον, βλέπει τὴν κυρία Κάρους στὶς μουσικὲς βραδιὲς πού δίνει στὸ σπίτι της. Τὸ δμορφο τραγούδι της καὶ ἡ χαριτωμένη της μορφή κάνουν τὸ Ρόμπερτ νὰ νομίζει πὸς βρίσκεται σὲ μαγεμένες περιοχές. Δὲν τὸν πειράζει πού τὸν μεταχειρίζεται ὡς παιδί καὶ τὸν φωνάζει «Φριντολίνου». Εἶναι ἡ πρώτη του νοσταλγικὴ χαρὰ, ἡ μούσα πού τοῦ δίνει δύναμη νὰ νικήσει τὶς πιανιστικὲς του δυσκολίες.

Στὰ δεκάξη του χρόνια, ὁ Ρόμπερτ χτυπιέται ἄσχημα ἀπὸ τὴν μοῖρα, χάνει τὸν πατέρα του, τὸν ἀνεχτιμητὸ του φίλο. Τὸ ἀπότομο χτύπημα τὸν ἔχει ζαλίσει μὰ δὲ μπορεῖ ἀκόμα ν' ἀναμετρήσει τὶς κόστιες αὐτοῦ ὁ θάνατος. Ἡ στοργικὴ ἀέναν ἐπαφὴ τοῦ πατέρα μὲ τὸ παιδί, ἡ κατανόηση πού ἔδειχνε ἐκεῖνος γιὰ τὴν περιπλοκὴ φύση τοῦ γιου του, οἱ συμπουλές του πού διώχναν πάντα τὶς ἀμφιβολίες, ὅλα αὐτὰ χάθηκαν γιὰ πάντα. Ἀπὸ ὧ κι' ἔμπρός, ὁ Ρόμπερτ μπαίνει κάτω ἀπὸ τὴν κηδεμονία ἑνὸς ἐμπόρου τοῦ Τοβιάκου καὶ τῆς μητέρας του πού δὲν ἔχει ἀκόμα συμπυλωθεῖ ἀπόλυτα μὲ τὴ μουσικὴ. Μόνο ὁ ἀδέχαστος πατέρας ἦταν σὲ θέση νὰ τὸν ἐνθαρρύνει νὰ δεχτεῖ τὸ μουσικὸ ἐπάγγελμα πού «ἡ γλύκα του εἶναι φανερὴ καὶ ἡ πικρα του κρυμμένη».

Παραδομένος στὸ πένθος του καὶ ταραγμένος ἀπὸ τὴν ἄχαρη ἡλικία, ξαναρχίνεται στὸ πιάνο του καὶ στὶς μελέτες του. Τότε ἀνακαλύπτει τὸν ποιητὴ Ζάν - Πὼλ Ρίχτερ πού γίνεταί τὸ μεγάλο του εἰδωλο. Τόσος εἶναι ὁ ἐνθουσιασμός του πού τὸν ἐπιβάλλει ἀναγκαστικὰ στοὺς φίλους του καὶ τασκάνεται μὲ δσοὺς δὲ θέλουν νὰ τὸν διαβάσουν. Στὰ ἔργα τοῦ Ρίχτερ συναντᾶται ὁ νεαρὸς Ρόμπερτ τὴ δικὴ του ψυχικὴ κατάσταση καὶ δανεῖζεται ἀπ' αὐτὰ τὴν ἀπαισιοδοξία καὶ τὴ ζοφερὴ διάθεση πού ἀργότερα θ' ἀρχίσει ν' ἀντιφεγγίζεται στὴ μουσικὴ του δημιουργία. Γράφει ποιήματα, τὸν «Κοριολανό», τὸ «Σηληνό» του, ἀλλὰ βασανίζεται γιατί δὲ μπορεῖ νὰ ἐκφράσει τὶς ψυχικὲς του μεταλλαγές ὅπως τὶς νιώθει. Ἀμφιβάλει γιὰτὶς ψυχολογικὲς του ἱκανότητες καὶ νιώθει βαθεῖες τύψεις πού παραμελεῖ τὸ πιάνο του.

Ὅλα αὐτὰ ὁμως δὲ φτάνουν γιὰ νὰ γεμίσουν τὴν καρδιά τοῦ δεκαεφτάχρονου παλληκαριοῦ. Ἔχει φίλους καὶ κάνει ἐκδρομὲς στὰ γύρω τοῦ Τοβιάκου. Γνωρίζεται μὲ κοπέλλες, χορεύει μαζί τους καὶ μιὰ ἀπ' αὐτές, τὴν Λίντνυ μὲ τὴν Ἑλληνικὴ κατατομὴ καὶ τὸ ἀδειανὸ κεφάλι, τὴν ἐρωτεύεται. Γρήγορα ὁμως συνέρχεται γιατί ἡ κοπέλλα εἶναι πολὺ φιλάρση καὶ

τό χειρότερο, μιλάει με άσβεια για τὰ ἔργα τοῦ Ρίχτερ !!! Ποιό σταθερό καὶ πῶ ἀγνό εἶναι τὸ αἴσθημα ποὺ τοῦ γενάει ἡ Ἄγνη Κάρους ποὺ εἶναι γι' αὐτὸν ἡ Ἰδανικὴ φίλη, πῶ πολὺ ἀπὸ μητέρα, σύμμαχος ἀληθινὸς καὶ δοσμένη κι' αὐτὴ δολόκληρη στὴ μουσικὴ. Ἐνῶ τὸ πῶ μεγάλο ὄρω ποὺ χαρίζει στὸν προστατευμένον της εἶναι ἡ ἀποκάλυψη τῶν τραγουδιῶν τοῦ Σοῦμπερτ. Δὲν ἤξευρε ὁ Ρόμπερτ ὅτι ὑπῆρχε στὸ μουσικὸ βασίλειο κάτι τόσο αὐθόρμητο καὶ τόσο συναρπαστικὸ. Καὶ ἡ γνωριμία αὐτὴ τοῦ γίνεται στὴν πῶ εὐαίσθητὴ ἐφηβικὴ ἡλικία, τὴν δεκτικὴ στὸ ἔπακρο, καὶ τὸ καλλιτεχνικὸ της ἀπαύγασμα ὀριμάζει σιγά—σιγά μέσα του, ἀποκρυσταλλώνεται τέλεια καὶ ἐκδηλώνεται ἀργότερα στὰ τυρικά ἔργα τοῦ Σούμαν καὶ στὰ λιντερ του, τὰ γεμάτα διάχυση καὶ φρεσκάδα, ὅμοια μετὴ φρεσκάδα τῶν δεκαεφτά του χρόνων ποὺ εἶχαν δεχτεῖ τὸ ἀποκαλυπτικὸ μῆνυμα.

Τώρα ὁ Ρόμπερτ ἔχει πάντα Σοῦμπερτ στὸ πιάνο του, καθὼς καὶ τραγούδια τοῦ Μέντελσον. Σχεδιάζει μελωδίες γιὰ τὴν κυρία Κάρους ἀπάνω σὲ ποιήματα τοῦ Μπάδρον καὶ σὲ δικούς του στίχους ἀπὸ τὴν συλλογὴ του «Διάφορα ἀπὸ τὴν πέννα τοῦ Ρόμπερτ, στὶς δ'χθες τοῦ Μοῦλντε».

Κι' ὥστόσο ταλαντεύεται ἀκόμα ἀνάμεσα στὴν ποίηση καὶ στὴ μουσικὴ.

Ἄνοιξιὰτικὸ τραγούδι

Τὸ Μάρτιο τοῦ 1828 ὁ Ρόμπερτ παίρνει μιὰ ἐκπληκτικὴ ἀπόφαση. Θὰ πάει στὴ Λειψία νὰ σπουδάσει νομικά. Ἄπ' ὅταν πέθανε ὁ πατέρας, ἡ μητέρα καὶ ὁ κηδεμόνας του, βλέποντάς τον ἀναποφάσιστο, θέλησαν νὰ τὸν πείσουν ὅτι ἐκεῖνο ποὺ τοῦ ταίριαζε καλλίτερα ἦταν τὸ δικαστικὸ στάδιο. Καὶ ὁ νέος, κουρασμένος πιά νὰ παλεύει ἀνάμεσα στὶς δύο τοῦ μοῦσες καὶ γοητευμένος ἀπὸ τὴν ἰδέα τοῦ ταξιδιοῦ, ξεχνάει τοὺς πόνους καὶ τὰ δνειρά του καὶ δέχεται. Στὸ κάτω—κάτω, εἶναι εὐχарιστημένος ποὺ βρέθηκε μιὰ λύση ὅσο καὶ νὰ μὴ εἶναι περίφημη.

Λίγες ἡμέρες πρὶν φύγει, ὁ Ρόμπερτ γράφει «... Ριγμένους μέσα στὸ ἀτέλειωτο σύνολο, τυλιγμένους στοῦ κόσμου τὰ σκοτάδια, χωρὶς ὁδηγὸ, χωρὶς δάσκαλο, χωρὶς πατέρα, αὐτὴ εἶναι ἡ μοῖρα μου. Κι' ὅμως ποτὲ δὲν ἀντίκρουσα

τόσο ὁμορφὴ τὴν οἰκουμένη. Τῆς στέλνω τὸ πῶ χαρούμενο χαμόγελο καὶ δὲ νιάζομαι γιὰ τίς ἀστραπές».

Ἐνὰ ἀπριλιὰτικὸ πρῶνὸ, ξεκινάει ὁ Ρόμπερτ μετὴ τὸ ταχυδρομικὸ ἀμάκι ἀπὸ τὸ Τορβικαίου. Δὲν κρατᾶει καὶ πολὺ ἡ συγκίνηση ἀπὸ τὸν ἀποχαιρετισμὸ, πῶ μεγάλῃ εἶναι ἡ χαρὰ του ποὺ θὰ ταξιδέψει ἐπὶ τέλους μονάχος καὶ πῶ πολὺ ποὺ θὰ ἰδεῖ τὸ Μπαύρουτ, τὴν ὄνειρμένη πολιτεία του. Μόλις φθάνει ἐκεῖ, οὔτε τὰ παλάτια γυρίζει νὰ κυττάζει οὔτε τὰ μνημεῖα της. Παίρνει ἀμέσως τὸ δρόμο ποὺ βγαίνει στὸ πυκνὸ δάσος. Ἐκεῖ σ' ἕνα ἐρημικὸ δρομάκι βρίσκει τὸ πανδοχεῖο ὅπου πῆγαινε κάθε μέρα ν' ἀπομονωθεί καὶ νὰ γράφει ὁ Ρίχτερ. Καὶ μόνο ποὺ τὸ κτᾶγαμὰ του ἀπὸ μακριὰ βυθίζει τὸ νεὸ σὲ ζωογόνου ρεμβασμὸ. Αὐτὴ εἶναι κι' ἡ δικὴ του λαχτάρα. Σὲ ἡσυχία καὶ ἀπόμωρη μεριά νὰ κάνει τὴ δουλειὰ ποὺ τὸν ἀρέσει. Μὰ ποιά δουλειὰ τοῦ ἀρέσει; Ἄνεβαίνει στὸ ἀδειανὸ δωμάτιο τοῦ ποιητῆ, κυττάζει μετὴ συγκίνηση τὰ πράγματα ποὺ εἶχε ἐκεῖνος μεταχειριστεῖ, τὴ θέα πρὸς τὸ δάσος ἀπὸ τὸ παράθυρο. Ἄλλὰ τώρα πρέπει νὰ συνεχίσει τὸ δρόμου του. Μετὰ ἀπὸ μερικὸς σταθμοὺς φτάνει στὸ Μόναχο καὶ πηγαίνει λίγο, φοβισμένος, νὰ δεῖ τὸν Ἐρρίκο Χάινε. Ὁ τρυφερὸς ἀλλὰ καὶ τόσο κυνηγημένος ποιητὴς ποὺ δολόκληρους κύκλους ἀπὸ ποιήματα του θὰ τονίσει ἀργότερα ὁ Ρόμπερτ, τὸν δέχεται πολὺ καλὰ καὶ δυὸ ὄρες σχεδὸν τοῦ μιλάει γιὰ ὅ,τι τὸν ἐνδιαφέρει, γιὰ τέχνη, γιὰ ταξίδια, γιὰ τὸ ρομαντικὸ κίνημα ποὺ τὸν βρίσκει σημαντικώτερο κι' ἀπὸ τὸ κίνημα τῆς Ἀναγέννησης. Ὁ νέος τὸν ἀκούει ἐκστατικὸς, τὸν γοητεύει ἡ μιλιὰ τοῦ ποιητῆ, τὰ λόγια του, ὅμοια μετὰ τὰ ποιήματά του, μαρτυροῦν βαθειὰ εὐαίσθησια καὶ ταυτόχρονα γουστόζικο χιοῦμορ.

Ἐνῶστερα ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴ βόλτα, φτάνει ὁ Ρόμπερτ στὴ Λειψία ὅπου γιὰ καλὴ του τύχη βρίσκει μερικὸς ἀπὸ τὸς παιδικούς του φίλους. Τακτοποιεῖται ἀμέσως στὸ φοιτητικὸ του δωμάτιο, κρεμάει ἀπάνω ἀπὸ τὸ γραφεῖο του τίς φωτογραφίες τοῦ πτερά του, τοῦ Ρίχτερ, καθὼς καὶ τοῦ Ναπολέοντα, σὰν πρῶτο σημάδι τῆς ἐπίδρασης τοῦ Χάινε. Δὲν ξεχνάει ὅμως νὰ νοικιάσει καὶ ἕνα πιάνου.

(Συνεχίζεται)